

Správa zo služobnej cesty
účasť na stretnutí delegátov Európskej asociácie sudcov
St. Gallen, 23. – 25. máj 2013

V dňoch 23. – 25. mája 2013 sa v St. Gallene (Švajčiarsko) uskutočnilo každoročné stretnutie delegátov Európskej asociácie sudcov (European Association of Judges, ďalej len „EAJ“), ktorá je jednou zo štyroch podskupín Medzinárodnej asociácie sudcov (International Association of Judges, ďalej len „IAJ“), členom ktorých je Združenie sudcov Slovenska (ďalej len „ZSS“) a na ktorých sa pravidelne zúčastňujú jeho delegáti, zvyčajne prezident spolu s viceprezidentom ZSS.

Tohtoročné stretnutie bolo zahájené 23. mája slávnostnou recepciou, na ktorej vystúpili poprední predstavitelia „Bundesverwaltungsgericht“ (Federálny administratívny súd Švajčiarska), ktorí organizačne podujatie zabezpečil a poskytol priestory na rokovanie, ministerka spravodlivosti Švajčiarska a prezidenti IAJ a EAJ, ktorí účastníkov privítali a popriali zasadnutiu zdarný priebeh, pričom vysoko vyzdvihli význam podobných stretnutí s ohľadom na vývoj situácie v Európe pokiaľ ide o postavenie a fungovanie súdnych systémov, ako aj prácu EAJ a jej jednotlivých členských asociácií v tejto oblasti.

Rokovanie prvého pracovného dňa, 24. mája, otvoril prezident EAJ, **Ch. Regnard (Francúzsko)**, ktorý oboznámil prítomných s hlavnými témami, ktoré sa budú na zasadnutí prerokovávať, pričom zdôraznil, že situácia súdnych systémov a súdnych mocí v európskych štátoch sa za posledných šesť mesiacov zhoršila, čo bolo spôsobené nielen všadeprítomnou ekonomickou krízou, ale **najmä zásahmi do nezávislosti súdnych mocí a nevytváraním podmienok na ich riadne fungovanie zo strany štátnych orgánov**. Tiež poukázal na zloženie súdnych rád, ktoré v niektorých štátoch podliehajú zmenám, ktoré sú v rozpore s medzinárodnými štandardmi, oboznámil s prácou pracovnej skupiny „Ways to Brussels“, s úmyslom EAJ zverejniť výsledky porovnávacej správy o stave súdnych mocí v Európe začiatkom roku 2014 a prijať rezolúciu založenú na medzinárodných štandardoch. Zdôraznil spoluprácu EAJ s rôznymi európskymi inštitúciami, iniciatívy EAJ v rámci IAJ a oboznámil tiež s organizačnými záležitosťami týkajúcimi sa členských príspevkov a budúceho zasadnutia IAJ, ktoré sa bude konať v septembri 2013 na Jalte a EAJ, ktoré sa bude konať v máji 2014 na Cypre. Na záver zdôraznil, že všetky členské asociácie môžu kedykoľvek žiadať EAJ o pomoc, ktorú už ZS efektívne využilo.

D. Sessa (Chorvátsko) informoval o stretnutí v Budapešti, prezident IAJ, **G. Reissner (Rakúsko)** poukázal na potrebu vypracovania systému, ako zlepšiť poskytovanie pomoci tým asociáciám, ktoré o to požiadajú, potom sa rozprúdila debata o členskom – či zvýšiť, alebo nie a ak, tak akým spôsobom, nakoniec sa dospelo k záveru, že každá asociácia obdrží informácie o súčasnom systéme a bude požiadaná o zodpovedanie dotazníka, na základe vyhodnotenia ktorého pracovná skupina navrhne zmenu súčasného systému.

Hlavnou témou prvého pracovného dňa bola správa o situácii v niektorých členských štátoch, ktorú predniesol predseda pracovnej skupiny **S. Gass (Švajčiarsko)**. Aktuálne sa EAJ zaoberá zhoršenou situáciou a problémami, ktorým čelia sudcovia v Španielsku, Portugalsku, Grécku, Turecku, Rumunsku, Gruzínsku, Luxembursku a Francúzsku a takmer všetky problémy sa týkajú zásahov do zloženia súdnych rád, do nezávislosti sudcov pri ich výbere a kariérnom postupe a do odmeňovania sudcov (podrobné správy neuvádzam, nakoľko sú prístupné len v angličtine a francúzštine, je možné do nich na požiadanie nahliadnuť). Na

záver diskusie k tejto problematike vystúpili delegáti z tých krajín, ktoré už v minulosti o pomoc EAJ požiadali a informovali prítomných o vývoji situácie po prijatí rezolúcie IAJ resp. EAJ. Medzi delegátmi z Poľska, Srbska, Albánska, Belgicka, Bulharska, Nemecka a Maďarska vystúpila aj prezidentka ZSS **D. Bystrianská** a informovala o vývoji situácie na Slovensku po prijatí rezolúcie IAJ z Istanbulu 2011. Delegáti sa uzniesli na tom, že vzhľadom na vývoj súčasnej situácie budú ako výsledok stretnutia EAJ vypracované dve rezolúcie, jedna sa bude týkať špeciálne situácie v Španielsku a druhá všeobecne dodržiavania medzinárodných štandardov vo vzťahu k súdnej moci, s dôrazom na základné princípy aplikovateľné na zloženie súdnej rady, pričom táto bude zaslaná najvyšším štátnym autoritám tých krajín, delegáti z ktorých o to požiadajú (Slovensko o jej zaslanie požiadalo, v najbližších dňoch by mala byť zaslaná predsedovi vlády, parlamentu aj prezidentovi republiky).

Ďalším bodom programu bolo prerokovanie materiálu nazvaného „**Výzva EAJ za kvalitnú, nezávislú a efektívnu súdnu moc v Európe**“, adresovaného Európskej rade, Európskej komisii a Európskemu parlamentu s cieľom upriamiť ich pozornosť na otázky kvality, nezávislosti a efektívnosti justície na najbližších päť rokov. Vo výzve sa okrem iného uvádza že tak, ako európske inštitúcie, ani **vnútroštátne authority nevenujú dostatočnú pozornosť situácii v justícii a národné vlády sústavne zanedbávajú ekonomickú situáciu sudcov, ich nezávislosť a vybavenie súdov**, pričom už v roku 1999 v Tampere bolo predstaviteľmi členských štátov EU skonštatované, že základom pre prosperitu a mier v Európe je zabezpečiť súdnu moc dostupnú pre všetkých občanov. Napriek tomu, že EU nemá kompetencie pokiaľ ide o vnútroštátne súdne moci, EAJ zdôrazňuje, že je potrebné prijať európske princípy na ochranu fungovania vnútroštátnych súdnych mocí, nakoľko na základe vyhodnotenia tzv. „*EU Justice Scoreboard*“ (tabuľka výsledkov európskej súdnej moci) z marca 2013, je zrejme a vývoj za ostatných 14 rokov to potvrdil, že **vnútroštátne authority nie sú schopné plniť svoje povinnosti vo vzťahu k sudcom**. Kvalita a efektívnosť súdnej moci **vyžaduje dostatočné zdroje a zodpovedajúce finančné zabezpečenie, vrátane odmeňovania sudcov, aby bolo adekvátne ich postaveniu, ako predstaviteľov štátnej moci**. Nezávislosť súdnej moci a sudcov je vždy vystavená rizikám, pričom bez nezávislosti nemôže existovať spravodlivosť. V tejto oblasti kľúčovú úlohu majú zohrávať nezávislé súdne rady vybavené dostatočnými právomocami na zabezpečenie adekvátneho odmeňovania, sústavného vzdelávania a kariérneho postupu sudcov **bez akýchkoľvek politických resp. administratívnych vplyvov**. Rovnako ako v prípade všeobecnej rezolúcie bude aj táto výzva zaslaná najvyšším autoritám tých krajín, delegáti ktorých o to požiadali (Slovensko požiadalo).

Prvý rokovací deň sa skončil prerokovaním informácií o novej internetovej stránke IAJ, kde sú uverejňované všetky kľúčové dokumenty, prerokovaním otázky fungovania Centrálnej rady IAJ, vytvorením ďalších pracovných skupín a organizovaním ich práce, novelizácie stanov EAJ a možnou spolupracou s európskymi a inými medzinárodnými inštitúciami.

Druhý rokovací deň pokračovala diskusia o organizovaní tematických konferencií počas stretnutia delegátov IAJ a EAJ, o možnej spoluúčasti EAJ na konferencii medzinárodných mimovládnych organizácii Rady Európy, pokračovala diskusia k situácii v jednotlivých členských štátoch a napokon boli schválené finálne podoby Rezolúcie adresovanej Španielsku, všeobecnej rezolúcie ako aj návrh na rozoslanie vyššie uvedenej výzvy autoritám členských štátov.

Nasledovala informácia o stave rozpočtu a zaplatených členských príspevkoch o konkrétnych termínoch stretnutia EAJ a IAJ v roku 2014, poďakovanie zástupcom z Federálneho administratívneho súdu Švajčiarska, ktorí celé podujatie zabezpečili a oficiálne ukončenie druhého rokovacieho dňa.

Organizátori pripravili pre účastníkov prehliadku mesta a slávnostnú recepciu na záver plenárneho zasadnutia EAJ.

V Bratislave 28. mája 2013

JUDr. Dana Bystrianská, v. r.

JUDr. Alena Poláčková, PhD., v. r.